

ERDÉLYI
Főfőszerkesztő
Zágoni Dezső
Független politika: napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
Nagyvárad, Piacs Mihai Vitéz utca (Nagypiac téren) 4. Telefon: 330.

Ára 2 lej 14
III. évfolyam 195 sz.
1934. július 16.
Hétfő

MAGYARÁG

Hitler nyíltan beismerte:

82 embert végeztek ki Németországban

**„Vállalom a felelősséget az 1934. június 30.-a 24 órájáért” -- mondta
nagy hangon a kancellár**

„Nem az idegeim roppantak össze, hanem az emberekbe vetett hitem”

Berlin, július 14.
Tegnap este hangzott el Hitler Adolf Németország birodalmi kancellárjának történelmi jelentőségű beszéde. A beszéd iránt világszerte nagy volt az érdeklődés. Mint már tegnapi számunkban röviden megírtuk, a berlini rádiótechnika mindent elkövetett, hogy a beszédet mindenfelé és minden háznál meghallják. Nagy feltűnést keltett a be-

szédben az, hogy teljesen mellőzte a külpolitikai vonatkozású dolgokat, és a kancellár csupán belpolitikai eseményekkel foglalkozott.

A Kron operában teljes számmal jelentek meg a birodalmi képviselők. Göring, a birodalmi gyűlés elnöke, egyetlen mondatral megnyitotta a gyűlést és átadta a szót Hitler birodalmi kancellárnak.

válni. Ugy határoztak Röhm és társai, hogy szombat délután 5 órakor Bajorországban és Poroszországban megszállják a középületeket és kezükbe kerítik minden hatalmat. Ekkor cselekedtem.

Az érdeklődők idegei a pattanásig feszültek, mindenki kíváncsi mi következik. Hitler pedig folytatja:

„Németország erősebb...”

Hitler beszéde elején az általános első gazdasági krízissel foglalkozott. Rámutatott arra, hogy ez a krízis nem a hitlerizmus csődje, mert hiszen a Hitler kormány előtti kormányok idején is gazdasági krízis volt Németországban. Kiemelte, kormányának és pártjának eredményes harcát a kommunizmus és szocializmus ellen. Beszéd a németellenes bojkottról és azt hangoztatta, hogy Németország sokkal erősebb, semmint hogy neki ez a bojkott ártana. Hála Istennek, — mondotta Hitler — vannak tudósaink, kemikusaink, akik ma holnap teljesen fölöslegessé teszik azt, hogy Németország külföldről importáljon nyersanyagot és így Németország nem szorul senki másra.

Majd rátér beszéde tulajdonképpeni részére, a június 30-iki események tárgyalására. A birodalmi gyűlés tagjai, de az egész világ közvéleménye is erre voltak kíváncsiak

Hosszu idő óta suttognak, — mondotta Hitler, — hogy egy második forradalom van készülóban. Üres pletykának tartottam az egészet, de amidőn ezekről ismételtén hírt hallottam, közveimet utasítottam arra, hogy nyomozzanak. A nyomozás számai Röhm-höz vezettek. Röhm tagadott, de amikor komoly bizonyítékaim voltak arra vonatkozólag, hogy Röhm szakadást akar támasztani az SA csapatok között, Röhmöt ismételtén magam elé hívtam. Nem tagadom, Röhm és köztem nézeteltérések voltak.

A birodalmi gyűlés feszült figyelemmel hallgatta a kancellár beszédét.

Hitler emelt hangon folytatja lelen ezé-

seit: Megtudtam, hogy Röhm forradalmat akar és erre a forradalomra sorba meg akarta nyerni az SA csapatok vezéreit. Sokáig haboztam, mert nem akartam az SA-ban szakadást okozni. De Röhm tovább folytatta veszedelmes játékát. Himmler és Lutze SA fővezérek kivételével a többi összes vezéreket sikerült magának megnyernie. Ezek szeszkelettetésbe léptek Schleicher tábornok volt kancellárral, akiről mindenki tudta, hogy ellenszenvvel viseltetik kormányom iránt. Az összeesküvők vakmerőségükben már odáig mentek, hogy kormánylistát készítettek amely nagyon érdekesen festett. A jelenlegi kormány összes tagjait kicserélték volna, csupán egem hagytak volna meg kegyelemből a helyemen. Talán ezt is elnéztem volna nekik és talán gyerekes próbálgatásnak tartottam volna, ha meg nem tudom, hogy az összeesküvők lázadókká akartak

Vállalom a történelem előtti felelősséget

Majd Hitler a következőkkel fejezte be beszédét:

— Csak az emberek voltak azok, akikben csalódtam. Az SA bebizonyította, hogy ő hozzám tartozik, én pedig hozzájuk. Egy-két nap még és Németországban ismét a barnaingesek tartják fenn a rendet. Amíg pedig a megtörténtekeket illeti, annyit mondhatok: hogy vállalom június 30.-a, 24 órájának a felelősségét a történelem előtt.

Hitler beszédét a Reichstagtagjai tomboló lelkesedéssel fogadták.

Hitler után Göring a birodalom és a német nép nevében köszönetet mondott Hitlernek azért, hogy a lázadást vaskézzel elnyomta és biztosította a kancellárt a kormány és a német nép hűségéről.

A párisi lapok behatóan ismertetik Hitler beszédét, amelyet első oldalon hoznak de sajnálják, hogy a beszédből a külpolitikai fejtegetések hiányoztak. Angliában Hitler leleplezése nagy megdöbbenést keltett.

Lapunk mai száma 8 oldal, ára 2 lej

Franciaország egyeduralomra törekszik

Berlin, július 14.

A német lapok oldalas cikkeiben foglalkoznak Sir John Simon angol külügyminiszter tegnapi beszédével.

Nem látja-e Anglia, — írja a Berliner Zeitung — hogy Franciaország azzal, hogy Angliát rábírta arra, hogy egyezzen bele Oroszországnak a Népszövetségbe való belépésébe, Anglia rovására keleti hegemoniáját építi ki. Mit kapott ezért az engedményért Anglia? talán nagyobb engedményt a fegyverkezésre? Nem, erre az engedményre Angliának nincs szüksége, éppen azért nyílt kérdés marad ez a feltűnő engedékenység. A Berliner Tageblatt azt írja, hogy Anglia ez az engedékenység bizalmatlansági válságot idéz elő az összes más véleményen levő országok részéről Anglia ellen.

A berlini francia nagykövet tegnap délután látogatást tett Neurath báró német külügyminiszternél, akinek átnyújtotta azt a szerződéstervezetet amelyet Barthou angliai utja alkalmából készített a keleti Locarno megalapítására vonatkozólag. Egyben tájékoztatta a francia nagykövet Neurathot Barthou londoni tárgyalásairól is.

A Temps berlini tudósítója azt írja, hogy a berlini francia nagykövet és Neurath báró között udvarias de tartózkodó társalgás volt, bár tudni véli, hogy Németország nem fog ellenséges magatartást tanúsítani az angol-francia egyezmény ellen.

Az új keleti Locarno szerződésben alapul vették az 1925-ös locarnoi szerződést, az után az ugynevezett keleti Locarni szerződést, a Földközi tengeri szerződést és a Népszövetség alapokmányát.

A berlini lapok szerint az új keleti locarnoi szerződés, minden egyéb szerződést alapjában sért meg, mert amíg az előző szerződések és tervezetek arról szóltak,

hogy viszály esetén a szerződő államok tárgyalást fognak kezdeni a védekezésre, az keleti locarnoi szerződés kötelezi a szerződő államokat a fegyveres segítségre.

Ez nem egyéb, mint Franciaország katonai akciójának előtérbe való helyezése, ultima

ratio, formális és elvitathatatlan katonai egyezmény. Ezzel a szerződéssel, elméletileg talán lehet a megegyezést emlegetni, de gyakorlatilag minden kétséget kizárólag Franciaország hegemoniáját célozza, amikor kötelezőleg előírja a szerződő feleknek a fegyveres segítséget.

A Berliner Tageblatt foglalkozik ugyanabban a cikkben azzal, hogy Anglia azért, hogy elfogadta Oroszország belépését a

Népszövetségbe, saját évszázados elveit tagadta meg és megszakította a diplomatikus remény-kapcsolatokat azokkal az államokkal, amelyek között első helyen állanak Olaszország és Németország. Ezzel a lépésével Anglia teljes változást idézett elő Közép-Európa politikai helyzetében.

A nagy német lap a végén egyetlen sorban három kérdőjelet tesz.

Költözködés miatt teljes szövet hihetetlen olcsón elárusítjuk

Havas és Grünfeld posztóáruház Oradea, 8. sz.

Üzlethelyiség kiadó!

Berendezés eladó!

„Nem zörög a levél...”

Maniu Gyula ki akar lépni a pártjából?

E hó 21-i gyűlés után megtudja a közvélemény, hogy igaz-e, amit Bucurestiben beszélnek

Bucuresti, július 14.

Politikai szenzációként — bár ezt a szenzációt már többször közölték a bucurestii lapok — ismételten az a hír járja a fővárosban, hogy Maniu Gyula levelet küldött a nemzeti parasztpárt elnökségéhez, amelynek tudomására hozza, hogy a pártból

kilép. A július 21-iki gyűlés lesz hivatva ezzel a kérdéssel foglalkozni és ugyancsak akkor tudja meg közvélemény, hogy ezek a hírek igazak-e vagy sem. Mindenesetre jellemző, hogy Grigore Junian Sovatára utazott, hogy az ott tartózkodó Maniu Gyulával tárgyalásokat folytasson.

Kedden lejár a tombola

Vidékről már tömegesen jönnek a lapfej csomagok, amelyek a most lejárt tombolában vesznek részt. Kiadói hivatalunk sorrendjében szétküldi a tombolajegyeket minden olvasónk részére.

A tombola határidejét keddre tüztük ki. Mindazok, akik eddig nem küldték be, igyekezzenek keddig beküldeni a lapfejeket hogy ki ne essenek a tombolajáték esélyeiből.

Meghalt a szovjet párisi követe

Páris, július 14.

Dovgalevski párisi szovjet nagykövet tegnap reggel 45 éves korában bérlakban meghalt. A szovjetnagykövet harmadik követe volt az 1925-ben elismert Oroszországnak.

Tatarescu a jövő hét közepén jön haza

Páris, július 14.

Tatarescu román külügyminiszter tegnap reggel villásreggelin volt Lebrun francia köztársasági elnöknel. Utána a külügyminiszter a Rivierára utazott, ahonnan a jövő hét elején tér vissza Párisba, hogy a román pénzügyminiszterrel együtt a francia pénzügyminiszterrel pénzügyi tárgyalásokat folytasson. Beavatott körök szerint Romania nagyszabású kölcsönt fog kapni a francia nemzeti bankon keresztül a francia magán-pénzügyintézetektől.

Fogva marad Freund Márkus, a satu-marei sikkasztó

Oradea, július 14.

Tegnap került a tábla vádtanácsa elé Freund Márkus satu-marei sikkasztó ügye, aki mint ismert, önként jelentkezett. — Freundot az ügyészség letartóztatta, azonban a satu-marei törvényszék vádtanácsi elrendelte a sikkasztó kereszködő szabálattá helyezését. Ez ellen a satu-marei törvény-

szék ügyészsége felelősséggel élt és így került az ügy a helybeli tábla vádtanácsa elé, amely Freund Márkus további fogvatartását rendelte el. Így Freund Márkus mindaddig fogságban marad, amíg a vizsgálóbíró be nem fejezi a vizsgálatot a summás dosszié kitévő sikkasztások és csalások ügyében.

Autószerencsétlenség érte a három év előtti magyar szépségkirálynőt

Szombathely, július 14

Az elmúlt éjjel súlyos autószerencsétlenség történt a bécsi országúton, Benedekháza mellett. Egy 14 személyes autót az osztrák fővárosból Budapest felé tartott, amikor eddig meg nem állapítható okból kifolyólag az országút melletti árokba fordult és maga alá temette utasait, akik kivétel nélkül kisebb-nagyobb sérüléseket szenved-

tek. A sebesültek között volt három magyar utas is: bonyhádi Kligl Róbert, Gách Erna és Szaploncai Éva, a három év előtti magyar szépségkirálynő. Legsúlyosabban Kligl Róbert sérült meg, akinek felépüléséhez semmi reményt nem fűznek az orvosok. A szerencsétlenül járt fiatalember két nappal ezelőtt tartotta esküvőjét Budapesten egy francia származású leánnyal.

Havi 4 ezer lejes kártérítést fizet a timisoarai villamosvasut, egy fiatal nyomorék diákleánynak

akinek a villamospótkocsija elvágta a lábát

Timisoara, július 14. Még 1932 márciusában történt, Paunkov Kornélia, régi városi tisztviselő leányt, akkoriban a Carmen Sylva liceum heledik osztályának volt növendéke aki társnőivel egyetemben már érettségire készült elő. — Az érettségi tábló számára fényképfelvételeket készítettek és a fiatal leány az első felvételekkel a barátnőjéhez igyekezett nagyboldogan. Az ugynevezett Mária szobor előtti megállón akart leszállni a villamostól, de még mielőtt megállt a kocsi, nagyot zök-kent s a leány az akkor még hóval, jéggel borított perronon hirtelen elesett, a lép-

csőkre esett, onnan pedig az uccára. A pótkocsi elvágta a lábát. A fiatal leány születésétől még annakidején kártérítési keresettel fordult a bírósághoz. Most tartották meg a főtárgyalást, amelyen megállapították, hogy 80 százalékban munkaképtelenné lett. Jelenleg különben a cluji egyetem filozófiai fakultásának hallgatója. A törvényszék a városi villamosműveket ítéletileg kötelezte, hogy Paunkov Kornéliának egész életén át havonta 4000 leit fizessen, azonkívül fizesse meg a balesettel kapcsolatban adódott 70 ezer leinyi kiadást.

Igaz, nem igaz?

Ma este Uica tábornok és Seinescu ezredes szembesítésekor kiderül, hogy ki ígért 20 milliót

Bucuresti, július 14. Mint laponk tegnapi számában röviden megírtuk, Uica tábornok Marin Seinescu ny. ezredes személyében megnevezte azt az illetőt, aki neki a 20 millió leitmegvesztegetésként ígerte, Marin Seinescu, aki a Skoda-bizottság maga elé rendelt, tagadta az ellen felhozott vádakát. Kijelentette, hogy tár-

gyalt ugyan Uicával 20 millió leiről, de csak olyan értelemben, hogyha valaki 20 millió leit adna, akkor Zeletszkyt szabadon bocsátanák-e. Uica tábornok tehát őt csak félreérthette, mert neki ezse ágában sem volt a tábornokot megvesztegetni. Seinescu és Uica tábornok szembesítése a ma késő esti órákra marad.

Érdekes fordulat a bacau-i gyilkosság ügyében

Nem ölték meg, hanem megijedt és szívszélhűtésben halt meg Katz kereskedő

Bucuresti, július 14. Váratlan fordulat történt a Bacauban meggyilkolt Katz kereskedő ügyében. Ugyan is Dávid Popa, akit a gyilkossággal gyanúsítottak, elmondta, hogy ő nem gyilkolták meg Katzt, csupán kirabolták. Amikor a szobában hozzákezdtek a rabláshoz, az öreg Katz észrevette őket. Átjött megnézni a másik szobából, hogy miért van olyan nagy

zaj, és amikor őket meglátta, megijedt, szívéhez kapott és összerogyott. Ők erre a szekrényből nem mint ahogy az ujságok írják, 150 ezer, hanem csak ötezer leit vettek magukhoz s azzal visszatértek hogy felmosás a földről Katzt. Amikor megláták, hogy Katz halott, otthagytak mindent és elmenekültek. A rendőrség most ezirányban terjesztette ki a nyomozást.

Terjed a sztrájk az Usában

Clevelandban egy munkás lelőtte a rendőrt

San-Francisco, július 14. Az USA nyugati államainak nagyvárosaiban kitört a sztrájk. Tegnap még csak kikötő és a soffőrmunkások léptek sztrájkra, ma már százezer munkás tette le a szerszámot és tagadta meg a munka felvételét. — Sztrájkba léptek a gyümölcs és az élelmiszer szállító munkások is. A gyümölcs és főzelékefélék három napra elegendők, a hus csak öt napra. A nemzeti sztrájkvédő irodák csak azoknak a teherautó soffőröknek adott szállítási engedélyt, akik kórházberendezést és gyógyszereket szállítanak.

Clevelandban szintén nagyüzemi tiltás volt. Egy munkás kiragadta a rendőrkézéből a puskát és lelőtte a rendőrt. Erre általános verekezés kezdődött, amelynek a

rendőrön kívül két halottja és három halálos sebesültje volt. A sztrájk és tüntetők mozgalmak óráról órára nőnek és ezzel kapcsolatban a nagyvárosokat éhség fenyegeti.

Filmpalace—Filmterrasse

Vasárnap, hétfő

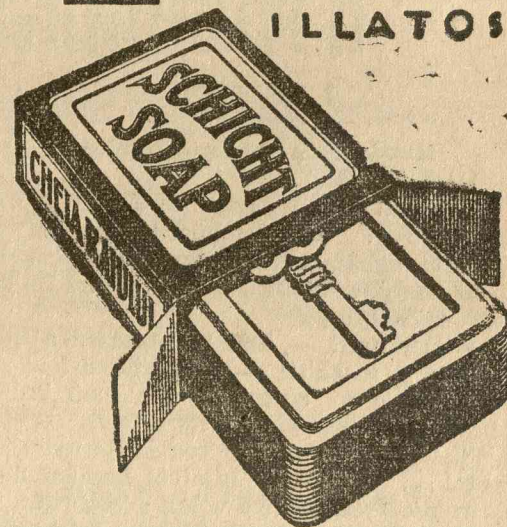
Multárnyában

(A szív törvénye)

Főszerepben Sylvia Sidney

Előzőleg új hirdató és Micky Maus

SCHICHT SOAP
A JÓ SZAPPAN
ILLATOS

SCHICHT NEVE JÓTÁLL A MINŐSÉGÉRT

— Nem mindennapi alkalom kínálkozik most mindazoknak, akik súlyt helyeznek arra, hogy ruházatukat a legkiválóbb minőségű szövetekből készíttessék. A szolidágáról közismert Havas és Grünfeld oradeai pozító áruház rövidesen áthelyezi üzletét és költözködés előtt teljes árukészletét még az eddigieknél is olcsóbban elárusítja s így módot nyújt arra, hogy ezuttal mindenki hihetetlen olcsón vásárolja meg szövetszükségletét.

Időjárás

Változó felhőzet, még sok helyen eső és zivatar, a hőmérséklet kissé csökken.

Bihormegyei hírek

Az alesdi csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy tegnap reggel Pusztai Miklósné 56 éves asszony gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. — Az ügyészség megadta az engedélyt a temetésre.

Ceicáról telefonálta a csendőrség hogy 13-án este hat órakor Oprea János 12 éves kisfiú a Hold patak partján játszott, megcsuszott és beleesett a vízbe, ahol játszótársainak szemeláttára fult bele a sekély, vízi patakba.

Ügyvéd, aki recepteket hamisít, hogy méreghez jusson

Bucuresti, július 14. A Schuster gyógyszerárba tegnap éjjel megjelent egy Jakob Sohn nevű fiatal ügyvéd és orvosi recepte felmutatása mellett nagymennyiségű Eugodalt kért. A gyógyszerésznek feltűnt a nagy mennyiség és a gyanúsán viselkedő fiatalember és a gyógyszer kiszolgáltatása közben rendőrt hivatott. A rendőrségre vitt ügyvéd a keresztkérdések sulya alatt megtört és bevallotta, hogy az orvosi recepteket rendszeresen meghamisította, akként, hogy nagyobb mennyiségű mérget kaphasson. A beteges fiatal ügyvédet kórházba szállították.

Gyermekekrablók garázdálkodnak Jasiban

Bucuresti, július 14. Jasiból jelentik, hogy Fesiescu Emil többszörös háztulajdonos és milliós 6 éves gyermekét tegnap autós banditák elrabolták. Mára virradó reggel levelet kapott Fesiescu, akinek "Bucurestii gangsterek egyesülete" aláírásu levélben tudomására hozták, hogy százezer lei lefizetése után a gyermekét visszaadják. A rendőrség lázas nyomozást indított a tettesek kiderítésére.

A MANDARIN

I. FEJEZET.

Haláleset a Sutter Streeten.

Ujra itt van...

Igen, itt volt a gonosz ördögi, vigyorgó sárga arc... De nem köddé váló fantóm, nem megfoghatatlan lidércnyomás, nem látomás módjára többé... hanem kézzel foghatóan, valóságosan.

— Uristen! — tört ki rekedten a kiáltás Farley torkából — Megőrültem?

A vigyorgó, sárga, ferdeszemű ördögi arc mintha gunyolódott volna vele. Itt volt, az íróasztalán, alig pár centiméternyire a kezétől... reszkető ujjával hozzányúlhatott volna, felemelhette volna a szobrot...

Múlt éjszaka és sok éjszaka már egyre kísértette és üldözte őt nehéz álmában ez a sátni sárga arc. Ma pedig...

Farley vak dühvel kapott a szobrocskára felé. Ugy ejtette ki a kezéből, mintha a pokol lángjától lett volna tüzös.

Felugrott íróasztala mellől és az ablakhoz lépett. A Sutter Street lámpái álmosan hunyorogtak. Motortűlkők hirdették, hogy hosszas mulatozás után most mennek haza a gondtalan emberek a tánchelyiségekből.

Nyilvánvaló: nem álmodik. Ébren van. San Francisco fölött, a Sutter Street fölött, az éjszakának hajnalt megelőző legsötétebb órája bontotta ki fekete köpönyegét.

Visszament az íróasztalhoz és rámeredt az apró, sárga szobrocskára. Alig volt fél-arásnnyira. Ott, állt, pontosan azon a helyen ahol, csak két perccel előbb, még a tintatartója volt. Minden józanságát, gondolkodási képességét összeszedve, próbálta végigélni újra, ami vele történt. Félhangosan mondta önmagának az üres szobában:

— Egy perce vagy két perce csak, hogy itt ültem az íróasztalomnál és a jelenlétemet irtam Carleton Lyman főfelügyelőnek a kábítószerek elterjedése ellen küzdő Nemzetközi Liga főnökének.

Éppen pontot tettem a kéziratom végére és alá akartam írni. A tintatartó felé nyultam, hogy bemártsam a tollat. De az üveg eltűnt. Sugyanazon a helyen ez a sárga, fényesre csiszolt kis szobor áll azóta ez a mandulaszemű kis ördög. Ez az arc, ami gonosz vigyorgásával minden éjszaka lidérces álmokban gyötört meg... Mi ez? Megőrültem! Képzeli-e? Vagy valami megfoghatatlan dolog történt...

Elhallgatott és mereven, sápadtan állt ott, még mindig a szobrocskát nézte. Haladt lépett, vagy hajolt, úgy rémlett neki, mintha a vigyorgó arc követné alattomos, eskelődő, hipnotizáló tekintetével.

Hirtelen nagyot ütött öklével az asztalon álló szobrocsgőre, aztán türelmetlenül pillantott az ajtó felé. Kínai szolgáját, Meng Fut várta, aki, papucsban csoszogva, szokása szerint álmos szemét dörzsölgetve, hozzá jön majd...

Csészeharapott szájával várt. Meg akarta kérdezni Meng Fut, látja-e ő is ezt a szobrot? Ha igen, akkor neki is ép az esze. Akkor hozzáfoghat, hogy kiderítse, hogyan került ide ilyen megfoghatatlanul és hová lett a tintatartó.

Csend volt.

Meng Fu nem jelentkezett.

Különös. Farley türelmetlenül csapott újra a csengőgombra. Megint várt: az ajtó nem mozdult. Valami új, névtelen szorongás dermesztette meg a szívet. Meng Fu hozzá volt szokva, hogy ő néha egész éjszaka dolgozik és büszke volt arra, hogy sohasem fekszik le addig, míg ő is nem megy aludni, hogy mindig a szolgálatjára lehessen. Hosszu évek óta volt így. És most...

(Folytatjuk)

Erdélyi Magyarság

Julius 16.

SPORT

Vasárnap fejezik be az Északi Liga döntőjét

Az Északi Liga tegnap esti ülésén kötelezték a satumarei Olimpia CFR-t és az oradeai Törekvést, hogy a ligadöntőből elmaradt 6 percet vasárnap délután 4 órakor játsszák le Careiban. Utána két érdekes ba-

ráságos mérkőzés lesz, hogy a vidéki csapatok költségei megtérüljenek. Az Olimpia CFR ugyanis a careii Victoriával az oradeai Törekvés pedig a careii Törekvéssel mér össze erejét.

Bécsben játszik le a Hungária-Spárta meccset

A már mindennapivá vált Hungária-Spárta mérkőzések közül a legközelebbi (remélhetőleg utolsó) mérkőzés vasárnap

Bécsben kerül lebonyolításra a hírője az osztrák Frankenstein ez. Mindkét csapat nagy ambícióval készülődik és a meccs győztese lesz az Admira legközelebbi ellenfele.

Huszezer lejes havi fizetéssel Wessely lesz a szövetségi tréner

Bucuresti, julius 14.

Radu Istrate, Savulescu őrnagy.

Hétfőn este tartotta első ülését Viorel Tilea dr elnöklése alatt a szövetségi permanens ügyek intéző szerve: a Biroul Federal. Ezen az ülésen kialakították meg az új Biroul Federalt, amely a következő elnök: Davila alezredes, pénztáros: Lucescu Miklós, tagok: Rotaru, Eubermann, Dumitrescu,

Oradea, julius 14. "Rombol" Bécsben érdeklődött szövetségi tréner iránt és Meisl Hugó a sckszoros válogatott volt Rapid játékos. Wesselyt ajánlotta. Wessely augusztus közepén foglalja el hivatalát és a tréner részére évi 240 ezer leit szavaztak meg.

Tudnak a magyar munkásatléták

Szépen szerepeltek a prágai olimpiászon

Prága, julius 14.

A prágai munkásolimpiászon eddig hat olimpiai bajnokság fűződik magyar nevekhez. Az 5000 és 10 000 méteres síkfutásban Németh győzött 16 perc 28 másodperces idővel 33 perc 44.10 másodperces idővel. A

női számokban hatalmas siker: volt Deák Annának, aki egymaga négy bajnokságot nyert. A távolugrást 485 cm., a 200 méteres síkfutást 28.6 és a 100 métert 13 másodperces idővel. Ezenkívül a 60 méteres síkfutásban győzött 8.1 másodperces kitünő idővel.

A nemzeti bajnokság állása az utolsó mérkőzés előtt

A nemzeti bajnokság első döntőjét játsszák le ma vasárnap. A helyezések sorrendje is végleg kialakult már mindkét csoportban, mert a még függőben lévő Ripensia-Romania mérkőzés már semmi befolyással sincs a sorrendre. Az 1933-1934-ik évi bajnokság végállása a következő:

A) csoport:

1. Vénus	14	9	1	4	41:23	19
2. Crisana	14	7	4	3	29:19	18
3. Universitatea	14	8	1	5	33:17	17
4. CFR	14	7	3	4	29:18	17
5. AMTE	14	7	3	4	26:22	17
6. Kinizsi	14	8	0	6	33:24	16
7. Tricolor	14	1	2	11	13:45	4
8. Brasovia	14	1	2	11	18:54	4

B) csoport:

1. Ripensia	13	10	2	1	55:13	22
2. Unirea Trc.	14	9	2	3	40:19	20
3. NAC	14	8	2	4	44:19	18
4. Juventus	14	8	2	4	26:21	18
5. Románia	13	6	2	5	24:21	14
6. Gloria CFR	14	5	2	7	34:38	12
7. Mures	14	1	2	11	15:53	4
8. Soimi	14	0	2	12	7:54	2

A döntőbe tehát a Ripensia és Venus csapatai kerültek, melyek az első döntőt

vasárnap játsszák le Timisoarán, a második julius 22-én Bucurestiben lesz.

A selejtezőket a következő csapatok játsszák: CFR—Juventus, mint a két csoport negyedik helyezettjei, Kinizsi—Jahn Cernovit, a Gloria CFR a Prahova—Macabi, vasárnap Ploestiben megismétlődő ligadöntő győztesével. A brassói ACFR a Juventus CFR mérkőzés vesztesével, az Amte az Északi Liga bajnokával, továbbá a Romania a TAC csapatával Ezt a mérkőzést, mint tegnap jelentettük, julius 22-re halasztották el, a reváns egy hét múlva lesz Timisoarán.

Szegfű
cég vezetője

Mocsáry
Oradea, Irógép Vállalat
Bulev. Regele Ferdinand 11. Telefon 693.

**Uj és használt irógépek,
Portable irógépek.**

Irógép kölcsönzés

János
bácsi

olvasta-e hogy Goga lesz a belügyminiszter?

— Övostam, oszt csudákoztam is rajta. mivelhogy úgy tudom, hogy Góga Körösbágyembe utazott üdülni, a minisztelenökünk meg ugyancsak küfödre utazott még pejig Párisba, oszt így csak az a csudálatos, hogy amíg itthon vótak egymással nem tudtak megegyezni, de mihejt kimentek küfödre, ott mingyán rágyüttek, hogy ők a legjobb barátok. Ebből az következik, hogy egy némej ellenzéki politikus sürgösen a küfödre fog utazni, oszt gondolom, hogy hátha így őket is beveszik a kormányba. Ami nagyon üdös dolog lenne.

— Hogy még több ellenzéki politikus belépjen a kormányba?

— Nem a, hanem egynémej polityikusunk külföldi tanulmányutat tenne egyébként még mindig jobb nálunk, ahun a minisztárségre még most is akad pájazó, mint például Németországba, ahun kancellár se nagyon szívesen akar lenni senki.

— Lecsillapodtak a dolgok már ott is. Hitler elmegy szabadságra.

— Amiből a következik, hogy követi a rohamosztagosok példáját, mivelhogy előbb azokat kütte el szabadságra. Csakhogy a rohamosztagosok asszonygyák, hogy ha mán ilyen hü emberük, miért nem követi mingyán Róm kapitányt?

— Nem olvasta, hogy Hitler az örület szélén áll?

— Övostam, de ez számomra nem egy új dolog. Sőt. Most, hogy otthagya az országot és elmegy üdülni gondolom azt, hogy most kezd meggyünni az esze.

— Mit szól a hollandiai kommunista forradalomhoz?

— Alighogy meghalt a királynő férje, másnap mán mekkezdődtek az uccai harcok, mán pejig a nem nagyon illő dolog, hogy ippeg ojanakor lövődöznek. Csak azt nem tudm, hogy papucsban hogyan lehet harcolni, amikor köztudomásu, hogy a hollandusok papucsban járnak. Gondolom a papucsokat vagdoszták egymás fejükbe, oszt ezer volt aránylag ojan kevés a halott.

— Hát azt olvasta-e, hogy egyszerre 6 gyermeket szült egy asszony?

— Nem csudálkoztam azon se, amikor azt övostam, hogy az apát a nagy örömben megütötte a guta. A maji világba, amikor az egyke rendcer a divat, bizonyára ártana az egészségre, amikor valaki egy gyereket vár, oszt hatot kap. Mer ha ez divatba gyün, tessék elképzelni mi történik, ha teszem fel egy lánnyal történik ijesmi, oszt gyerektartási pert akar indítani, teszem fel egy futballista ellen. Az egész csapat ellen meg kell indítani a pert, oszt még meg se lehet övni, mer azt előbb kellett vóna.

— No, jó, ebből elég volt. Inkább arra feleljen volt-e már az új oredei strandon.

— Vótam, de csak nézni, mer ekkissé az igazat megvallva piszkosnak tanáltam a vizet, tekintettel arra, hogy egy béka szájából ömlik a medencébe. De azér ojan szép, hogy csudálkozom, hogy a városi tanácsüléseket miér nem a strandon tarttyák meg? Például egy ojan határozat, amékkal a vízüzemet feloszlatták, direkt passzolna a strandra.

— Nem az üzemet oszlatták fel csak az igazgatóságot. Most pedig egyesíteni fogják a három üzemet.

— Egy gombnyomásra fogunk kapni vizet, villanyt, meg köztisztaságot. Csak az utóbbival ne legyen baj, mer itt a standon egy pár gombra igen nagy szükség lenne.

Revolveres rablótámadás a radauti vasuti pénztár ellen

A támadás nem sikerült, a rablóknak nyoma veszett

Bucuresti, julius 14.
Vakmerő rablótámadás történt tegnap este a Radauti-i vasuti állomás pénztáránál. A pénztárnál megjelent egy eddig ismeretlen férfi. Amikor Predan pénztáros megfordult, revolvert rántott elő és ki akarta üríteni a pénztárt. Véletlenül ebben a pillanatban arra ment egy rendőrtisztviselő, aki az állomás épületében teljesített szolgálatot és felismerve a helyzetet, megadásra szólította fel a rablót. Az ismeretlen férfi erre revolvertűzzel válaszolt. A rendőr is fegyverét használta, mire a vasuti pénztár előtt heves tüzharc keletkezett. A rablónak végül is sikerült nyomtalanul eltűnnie.

re tegnap került a sor. Mihalca Nitulescu tegnap éjjel megleste Ion Micu Cazacut és lelőtte haragosát, akit súlyos állapotban szállítottak be a balsi kórházba, ahol néhány órával később meghalt. A gyilkos a tett elkövetése után eltűnt. A csendőrök megindították a nyomozást a gyilkos kézrekerítésére.

MI AZ,

ami bőrét üdévé, frissé, fiatalossá varázsolja?

A FLOREAL arckrém hatása páratlan!

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Bál után lelőtte haragosát

Bals, julius 14.
Vasárnap éjjel a község iskolájában évzáró ünnepélyt tartottak, amelynek végzetével a fiatalság az iskola udvarán tárcot kezdett. Tánc közben két legény, Mihalca Nitulescu és Ion Micu Cazacu összevesztek és na a többiek meg nem akadályozták, a bál eszéjén történt volna meg a gyilkosság, mely-

re tegnap került a sor. Mihalca Nitulescu tegnap éjjel megleste Ion Micu Cazacut és lelőtte haragosát, akit súlyos állapotban szállítottak be a balsi kórházba, ahol néhány órával később meghalt. A gyilkos a tett elkövetése után eltűnt. A csendőrök megindították a nyomozást a gyilkos kézrekerítésére.

Es mindez ezer lejért

Félt a végrehajtótól -- felmetszette ütőerét

Timisoara, julius 14.
A közeli Ságón Molling Dávid 44 éves kereskedő öngyilkosságot kísérelt meg az adóvégrehajtótól való félelmében. Mollingnak annakidején nagy kereskedése volt, utóbb azonban anyagi helyzete teljesen lerongyolódott s egy gyengeforgalmu szatocsboltból tengődött. A régi nagy kereskedés nagy adóit így nem tudta megfizetni. 1932. évből még ezer leies hátraléka van. Most azután megtudta, hogy a végrehajtó megjelent

a községben. Miután hiába kérvényezte régi adója leírását, abban a hiszemben volt, hogy a végrehajtó hozzá is ellátogat és mindenét eladja. Így aztán zsebkésével felmetszette a nyakán az ütőeret. Eszméletlen állapotban, életveszélyes sebbel találták meg. Molling különben súlyos idegbajban szenvedett és a tettét is nagyfokú idegességével magyarázák. Idegbaja pedig a háborúból maradt vissza: onnan hozta haza emléküil.

Sikkasztásért egy évi fogházat kapott a szép Triff Mária, aki barátja társaságában kétszázezer lejt herdált el

Cluj, julius 14.
A cluji törvényszék első szekciója ma délelőtt 10 órakor hirdetett ítéletet Triff Mária tisztviselő nő bűnügyében, aki néhány évvel ezelőtt mint az erdészeti hivatal tisztviselője, visszaélve a bizalommal, közel kétszázezer lejt sikkasztott el a szikkasztott pénzt egy barátja társaságában elherdálta.

A törvényszék első szekciója négy napon át tárgyalta bűnügyét és a tárgyalás folyamán több tanut hallgatott ki. A vádlott nem is tagadta bűnösségét, védelmére azonban azt hozta fel, hogy a sikkasztásra egy tiszt barátjának fényűző életmódja kényszerítette rá. A bíróság kihallgatta ezt a tisztet is, aki nem tagadta ugyan, hogy gyöngéd kapcsolatot fűzte a sikkasztó tisztviselő nőhöz, az ellen azonban tiltakozott, mintha a sikkasztott pénz céljaira használta volna

fel, sőt azt állította, hogy a nő anyagiilag támogatta.

A bíróság megállapította Triff Mária bűnösségét és az enyhítő körülmények figyelembevételével egy évi fogházra ítélte el és kötelezte, hogy az elsikkasztott 156.000 lejt az államkincstárnak fizesse meg. Az ügyész súlyosbításért, a védő pedig a bűnösség megállapításáért jelentett be felebbezést.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea
Promenad Eminescu 16.

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Julius 16.

Oberammergauban folynak a passiójátékok

A világ minden részéből érkeznek a kis bajor faluba, hogy lássák a középkor vallásos misztériumát

München, július 14.

Május 21-én kezdődött a bajorországi Oberammergauban a passiójáték, amely szeptember 25-ig tart. Az idegenek özönlése hetek óta tart. Már el sem lehet képzelni a világot enélkül a kis bajor falu nélkül, ahol egyszerű parasztok tíz évenként lejátszák minden idők legnagyobb tragédiáját, a keresztrefeszítést. Oberammergau kétezeröt száz lakosával ma ugyanolyan világsodának számít, mint az Eiffel torony. Gazdag amerikaiak és angolok nem sajnálják a pénzt és fáradságot, hogy eljőjenek és megnézzék a csodálatos passiót. Oberammergau egyike a legrégebb helységeknél. Még a kelták alapították, de birtokolták a rómaiak is, majd később svábok, a nagy népvándorlás után békés bajorok lakják. Minden kövéből a történelem árad ki, a régi falak sok véres ütközetről tudnának mesélni.

A falu lakosai évszázadok óta telítve vannak mély vallásossággal. Buzgó katolikusok és hitüket a jámbor szerzetesek még jobban ápolják. A Rottenbuchban lakó kegyes barátok megtanították őket a faragásra és tehetségesen faragták ki a Megváltó figuráját. Erről híresek voltak már a középkorban. Azután résztvettek a passiójátékokban is, amik a XV. században nagyon elterjedtek voltak. Akkoriban "Misztérium" volt a nevük. A mostani passiójáték eredete 1633-ra vezethető vissza. Ebben az esztendőben borzalmas pestis dühöngött és valóságosan megfélemlítette a lakosságot. Akkoriban dúlt a harmincéves háború és a járvány nem tartozott a ritkaságok közé. A fekete halál pusztított Oberammergauban is. A falu lakosai a legnagyobb veszedelem idején térdreborultak a kis templomban és megfogadták, hogy ha a pestis elmúlik felőlük, úgy minden tíz esztendőben az Ur tiszteletére eljátszák a passiót.

Az egykoru feljegyzések szerint a járvány megszűnt és már a következő évben 1634-ben a hálás falusiak eljátszották az első passiót. És ettől kezdve 1934-ig minden tíz évben megismétlik a játékot. Az egyszerű parasztok mesteri színészeknek bizonyultak és egyik generáció a másikra hagyja a szerepet. Jézus, Mária és Judás szerepét évszázadok óta egy család leszármazottjai játsszák. 1830-ban építettek először színpadot és állítottak padokat úgy, hogy már nemcsak a faluból és a környező helyekről jöttek el megnézni a játékot, hanem Németország minden részéből, sőt a külföldről is, főleg Angliából. Csakhamar az egész világon elterjedt ennek a páratlanul álló művészi teljesítménynek a híre és a tízevenként megismétlődő passiókra távolabbi országokból, sőt Amerikából is egyre többen jöttek. Az előadások napját is szaporítani kellett. Még 1898-ban tizenkét napon át játszottak a parasztok a nagy tragédiát, legutóbb, tíz évvel ezelőtt pedig harmincháromszor kellett megismételniük a játékot, sőt még külön előadásokat tartottak a parasztok részére is. Amennyire lehetett, igyekeztek a régi tradíciókat mindenben megőrizni, de persze a modern színpadépítést nem kerülhették el és nagyobbítani kellett a nézőteret is, mert különben a sok ezer idegent nem tudták elhelyezni. A passiójátéknak 700 szereplője van, közöttük százhusz beszédes szerep, hosszú szöveggel. Parókat ma sem viselnek, az arcukat nem festik ruhájukat maguk készítik.

Erdélyi Magyarok

szítik Krisztus megismerésére példaként az életben is ugyanolyan hosszú szakállt visel, mint a színpadon. A passiójáték megszervezését évszázadok óta Oberammergau község 22 tagú tanácsa intézi és bennük mindenki megbízik. Az 1934-es passiójátékokra ismét sokezer idegen érkezett a világ minden részéből Oberammergauba. Az összes házat frissen mázolták. A falak festményeit nagyrészt Franz Zwink festette, akit az oberammergau Veronesenek neveznek.

Hétszázezer márka költséggel rendezték az utakat is az autók közlekedés céljaira. A paraszt-színészek részére hatalmas testi és szellemi munkát jelent a szerepek eljátszása. Reggel 8-tól déli 12-ig és délután

2-6-ig folyton játszanak. Napi nyolc órát dolgoznak, tekintet nélkül az időjárásra. És a fizetésük alig valamivel több, mint a rendes bevételük, amit a mezői munkával keresnek. És mindenki örömmel, szívvél lélekkel játszik. A főszerepet, Krisztus megismerését az 58 esztendő óta Anton Lang alakítja, akinek ez kitűnő szerepe már évtizedek óta. Anton Lang nagy tekintély és tőle származik ez a mély értelmű mondás is:

— Mély meggyőződése, hogy az oberammergaui passiójátékkal kulturális misztériót teljesítünk és annak erkölcsi és nevelő hatása elvitázhatatlan. Játékunk sok szívet megmozgatott már és felébresztette az emberben elrejtett jót.

Magyar atléták győzelme Londonban

London, július 14.

A ma megkezdődött atlétikai versenyeken a magyar versenyzők Kovács kivételével bejutottak a döntőbe. Az egy mérföldes futásban Szabó, a magasugrásban pedig Bódossy 178 centiméteres ugrással a döntőbe

minősítették magukat. A négyszer 100 méteres stafétában a magyar csapat 43.7-es idővel első. A 440 yardos síkfutásban Barsy úgy az első, mint a középfutam a második lett s így döntőbe került.

Rémuralom Chilében

Tanyákat fosztogatnak a terrorcsapatok

Ellenőrizhetetlen jelentések szerint a dél-csilei Cautin tartományban most már egy hete kommunista diktatura van. A földművelők fellázadtak munkaadóik ellen, megszállták az üzemeket és mindenütt rabolnak

és fosztogatnak. Csapatok száma körülbelül ezer, revolverekkel felfegyverzett kommunis tából áll, akik főleg a tanyákat támadják meg. Az áldozatok száma állítólag már több százra rug.

Autobusz és személyautó karambolja

Targu-Muresen (Marosvásárhelyen)

Targumures, július 14.

Súlyos kimeneteli gépkocsibaleset volt tegnap délután Tg-Muresen a Szt. György uca sarkán. A Tg-Mures és Gheorgheni között közlekedő személyszállító gépkocsi, husz utassal a belsejében összeütközött Szakács János gyáros magánkocsijával. Ennek követ

keztében a nagy kocsi felborult és utasai kivétel nélkül mind megsebesültek. Legsúlyosabb az állapot a Király Gizella jegyzőnőnek, akit azonnal kórházba kellett szállítani. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a személyszállító gépkocsi vezetője, Békéssy Gyulát felelősség nem terheli.

Nem akart szülei terhére lenni

Konyhakéssel vágta fel az ereit egy beteg fiatalember

Cernauti július 14.

A cernauti hatóságokat telefonon értesítették, hogy tegnap Solca klimatikus helyen tragikus öngyilkosság történt.

Cozachievszki Antal 35 éves fiatalember már hosszabb idő óta súlyos betegségben szenvedett, melynek során baloldala teljesen megbénult. A fiatalember, aki élete virágában volt, nagyon a szívére vette a betegségét és elhatározta magát, hogy megszabadul az élettől és egyben megszabadítja szü

leit is attól, hogy egész életén keresztül el tartsák.

Tegnap délután, amikor a házbeli elmentek hazulról, és csak a fiatalember maradt odahaza, nagynehezen felkelt az ágyból kiment a konyhába és ott egy nagy konyhakéssel felvágta ereit. Olyan hirtelen vette el véré, hogy nem volt már ideje sem visszamenni a szobájába és ott halt meg a konyha közepén. Mire szülei hazatértek, a fiatalember már halott volt.

Letépte a cséplő dob az etető karját

Carei, július 14.

Az érmelléken mindenütt megindult már a gabonacséplés és tegnap megtörtént az első súlyos szerencsétlenség. Simionban egy 20 éves etető jobb karját elkapta a cséplőgép egyik kereke és összes ujjait letépte. A legényt a satmari kórházban ápolják.

RADIOMŰSOR

VASARNAP

Bucuresti. 11.45: Egyházi zene, 12: Rádiózenekar, 13: Hanglemezek, 13.45: Ének, 14.40: Rádiózenekar, 19: Könnyű zene, 20 s 45: Lemezek, 21.15: Román zene, 23.30: Ven déglői zene.

Budapest. 9.15: Hírek, 10: Református stentisztelet 11: Egyházi népének és szentbeszéd, 12.20: Pontos idő, időjárás és víz-állásjelentés, 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 14: gramofon, 15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata, 15.45: Mándits-szalonzene, 16.30: "Öregek", 17: Csorba Gyula és cigányzenekara, 18: Utirajz, 18.30: Közvetítés az FTC futballpályáról A Ferencváros-Bologna középeurópai kupamérkőzésről a második fél idő, 19.40: Vándor Kálmán csevegése, 20 s 10: Operettelőadás a Studióból, három felvonásban, 22.30: Hírek, sport és lóverseny-eredmények, 23: Közvetítés a Császárfürdő uszócsarnokából, 23.30: Nógrády Guidó jazz zenekarának műsora

HÉTFŐ

Bucuresti. 13.45: Gramofon, 14.40: gramofon, 19: Rádiózenekar, 20: Rádióegyetem 20.15: Zenekar, 21.15: Kamarazene, 21.45: Irodalmi est, 22: Ének, 22.30: Zongorahang verseny, 23.30: Zeneközvetítés a Monte Carlo étteremből.

Budapest. 6.45: torna, Utána: gramofon, 9.45: Hírek, 10: Felolvasás, Közben: gramofon, 12: Harangszó s időjárásjelentés 12.05: Hajdu Mihály zongorázik, Dr. Szendrői gordonkázik zongorakísérettel, 12.30: Hírek, 13.20: Idő, időjárásjelentés, 13.30: Szervánszky szalonzene, 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 15 és 30: A rádió diákléírása, 16: "Az ifjúság mai kérdéséről" (előadás), 17: Operaházi zenekar, 18.15: Komjáthy Aladár elbeszélései, 18.45: gramofon, 19.30: Zsitvay előadása, 20: Szilágyi Imre dr. magyar hegedűestje, 21.10: Hírek, 21.30: Wehner Géza orgonál, 22: Időjárásjelentés, 22.15: Pogány Dezső jazz-zenekara 23: "Kossuth" (előadás), 23.20: Horváth Rezső és cigányzenekara.

KEDD

Bucuresti. 13: gramofon, 13.45: Hanglemezek, 14.40: gramofon, 19: könnyű zene, 20.45: Hanglemezek, 21.15: Hegedűhangverseny, 22: Lehár-szerzemények, 23.30: Zeneközvetítés a vendégfőből.

Budapest. 6.45: torna, Utána: gramofon, 9.45: Hírek, 10: Felolvasás, Közben: gramofon, 12: Harangszó s időjárásjelentés 12.05: Radics Lajos és cigányzenekara, 12 s 30: Hírek, 13.20: Pontos idő, időjárásjelentés, 13.30: Ének zongorakísérettel, 14.40: Hírek, piaci árak, árfolyamhírek, 16: Előadás a hangyák országáról, 16.45: Hírek 17 Előadás Petőfyről, 17.30: Magyar nóták két zongorás játékkal, 18.10: "Politikai karrikatúra", 18.40: Magyarországi Munkásdalversenyek hangversenye, 19.30: Beszámoló a tárgysorsjátékról, 19.45: Magyar verbunkosok és kamarazene művek, 20.50: Hírek, 21.10: Hanglemezek, 22: Operaházi zenekar, 23: Litván dalok éneklése zongorakísérettel, 23.25: Csorba Dezső és cigányzenekara.

No. 1.

Figyelem!

Megjelenik tíz részben 1-10. A tizedik hirdetésnél tisztelt vevőinknek értékes díjtalan jutalmat nyújtunk.

Gyűjteni!

Is m é t k a p h a t ó !

»KARAMELLA«

alkoholmentes sörszörp, szódavízzel vegyítve elsőrangú egészséges, étvágygerjesztő üdítő italt nyújt, Literje Lei 70.

»MATE RIO U. PARANA«

brazíliai tea, 21 létező fajta-ból a legjobb Kg.-ja Lei 250, 300.

MALER-SCHABLONEN

a Hoffmann Asch C. S. R. cégtől szép, sok színű mintában fajtánként Lei 70.

Diesel-Schränkzangen

gép és kézi fűrészeknél nélkülözhetetlen Szakembereknek igen becses szerszám. Drbja Lei 200, 350

Cernaufi

Str. I. Flondor 13.

Előfizetésnél franco.

1000 újdonság áruháza

„KARA“ 123

Utávételcs szétválasztás plus Lei 50.- 5 kg-os csomagoként.

»RAX«

örökös cipőfűző, félcipőbe minden színben. Elasztikus higienikus Lei 15 egy garnitúra

»MASAPO«

csodálatos hatású fejtisztító szappan felnőttek és gyermekek részére. Felülmul minden Schampont. Lei 30 drbja.

»METAROL TELEMAR«

telefon- és villanyvasalószírók részére nélkülözhetetlen. Időt és bosszúságot takarít meg. Lei 160 darabja.

»KALTLEIM«

víz és hőséget álló mindenféle anyagok és turnírcélokra alkalmas. Kiadósabb a csont és állatnyelveknél. Kg.-ként Lei 75, 100

Bucuresti

Gl. Florescu 13.

Megelégedést garantáljuk

Pusztított a vihar Európaszerte

Erdőtüzek, villámcsapás, szélvihar mindenütt emberáldozatokkal

Páris, július 14

Franciaország nyugati részében csütörtökön nagy zivatarok és viharok voltak. Az északi részekén viszont még mindig igen nagy ahőség.

Az északfranciaországi Douai mellett kigyúlt a híres Aniche fenyőerdő és az a veszély fenyeget, hogy az egész erdő a tűz martaléka lesz. A tűz elérte a Lille-párisi vasutvonalat és a menetrendlen nagy készséket okozott. Nagyszámu katonaság vonult ki a tűz oltására. Eddig 13 hektár erdő pusztult el.

Franciaország nyugati részén, ahol vihar vonult végig, három falu gyúlt ki villámcsapás következtében.

Pilsen, július 14.

A csehszlovákiai Neuhoft vasuti állomás közelében hatalmas erdőtűz pusztult. A tűz áttért a vasuti állomásra is, úgyhogy a bécs-marienbadi gyorsot csütörtökön le-

telenek voltak leállítani a tűz színhelye előtt. A vonat addig nem mehet tovább, amíg a tüzet el nem oltják. A vasutigazgató-ság száz vasutast a pilseni gyalogvezető többszázadot küldött ki a tűz megfékezésére.

Nagykanizsa, július 14.

A Dunántul legnagyobb részén csütörtökön hatalmas felhőszakadás vonult végig. A villám több helyen lesújtott és tüzeket okozott. Pápán a Kath. Kőr épületébe csapott be a villám, de — bár sokan voltak az épületben — szerencsére senkit sem sebesített meg. Dobri községben Szabó Terenc gazdálkodó házába sujtott a villám, éppen akkor, amikor a gazdálkodó családjával együtt vacsoránál ült. Szabót a villám agyonütötte, feleségét és 3 éves kislányát összeégette. Az asszony szülei kisebb égési sebekeket szenvedtek. Ezeken kívül még több helyen égtek le házak villámcsapás következtében.

Megtalálták a Skoda chiffrét

Bucuresti, július 14.

A Skoda ügy parlamenti vizsgálatának újabb szenzációja van. A vizsgáló bizottság látván, hogy a kihallgatott tanúk és mind-azok, akiknek valamilyen szerepük volt a nagy szállításban, csak részleges vallomásokat tesznek és többet hallgatnak el abból, amit tudnak, mint amennyit elmondanak, elhatározta, hogy újabb házkutatást tart a Skoda-művek bucarestii irodájában és megnézi, hogy azok az iratok, amelyeket sikerült a pecsét letörésével kimenteni az első lefoglalás alól, nincsenek-e a gyár irodájában? A parlamenti bizottság három tagját bízta meg az újabb házkutatás fogantatásával: Tatareanu és Milea képviselőket és Damian szenátort akik a bizottság által éppen kihallgatott Macek nevű Skoda-alkalmazott társaságában mentek el a képviselő irodájába, az iratok lefoglalása céljából. Az irodában Reiff mérnököt és a személynézet találták s miközben a bizottság az iratszekerények tartalmát szedte össze, Milea képviselő észrevette, hogy Reiff mérnök íróasztaláról iratokat süllyeszt el asztala alá. Fel szólította a mérnököt, hogy adja elő az asztalról eltüntetett iratokat, ellenkező

esetben nyomban intézkedik letartóztatásáról

A mérnök öt füzetet adott elő: három Mosse-féle chiffré és két könyv a Skodaék által készített és használt házi chiffréről volt az eltüntetett iratcsomó. A bizottság ezt is a többi iratokkal együtt ládába zárta, lepecsételte és nyomban elszállította a képviselőházba, ahol a vizsgálóbizottság üléseit tartja.

Ma szombaton és vasárnap utoljára

este fél 10 órai kezdettel a Kath. Körben a legszenzációsabb

Körösladányi előadások.

Éberszuggesztio, telepikus távolbalátás, televizio és szuggesztio.

Helyárak 12, 17 lei. Első helyek számozottak. Jegyek egész nap a Kath. Kőr pénztáránál válthatók.

Erdélyi Magyarság

7 oldal Erdélyi Magyarság Július 16.

Tíz évi kényszermunkára ítélték az elvetemült gyilkost

Álkuccsal addig verte áldozata mellét, amíg ennek szíve megrepedt

Ploesti, július 15.

Két évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság ügyét tárgyalta a ploesti esküdszék és hozott ítéletet. A pernek több vádlottja van. Azonban a gyilkos állítólagos társai mind a bit igazoltak és így csak egyedül a gyilkos kapta meg a megérdemelt büntetését. Az esküdszék előtt feltárultak azok a borzalmak, amelyeket Petre Dávid a két évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság alkalmával véghezvitt. A gyilkos az esküdszék előtt lejátszotta a nagy tragédiát, amelynek során egy öregasszony fizetett életével azért, mert egész életének összekuporgatott fillérei egy kis ragyont tettek ki.

Álkuccsal, mellyel a gyilkos addig verte áldozata mellét, míg annak szíve meg nem hasadt.

Ploestiben két évvel ezelőtt a Pasta-uca 10 számú ház első emeletének egyik kis szobáskájában élt egy 70 éves öregasszony, akitől az a hír járta, hogy nagyon gazdag. Hogy milyen gazdag volt, az csak a halála után derült ki, mikor a nyomozó hatóságok megtalálták a nyomorult asszony szalmazsákjában az ezreseket, amelyek több mint kétfélmillió lej értékét képviselték.

Ennek a roppant vagyonnak a megszerzésére már nagyon sok esetben követtek el az öreg asszonynál betörést, de a tolvajok soha sem találták meg és mindig üres kézzel kellett, hogy eltávozzanak a szegényes szobából.

1932. január 4-én éjjel két hirtelen bánta, akik éppen akkor szabadultak ki a vacarestii fegyházból elhatározták, hogy megszerzik a vén asszony millióit és valahol külföldön fognak megtelepedni.

Petre Dávid és társa Tocaciuc felmentek az öregasszony ajtaja elé és álkuccsal behatoltak a nyugodtan alvó Rachele Tenenhaus szobájába. A szobának kis asztalán egy lámpa égett nagyon gyenge fény-

nyel, az ágyban pedig ott feküdt az öreg 70 éves asszony.

Petre Dávid, akinek a neve betyárok között és a rendőrség névtárában Stirbu, óvatosan megközelítette az ágyat, majd egyetlen ugrással az öregasszonyon termett és hogy a felébredő asszony ne kiálthasson, megszorította a torkát, szájába pedig a paplan egyik végét dugta. Majd összekötözte a vénasszonyt és társával hozzálátott a lakás kifosztásához. Mivel azonban Rachela nagyon vergődött az ágyon

Stirbu feldühödött és

odamenve az ágyhoz sáros lábával táncolni kezdett az öregasszony mellén, a az álkuccsal addig verdeste a szíve fölött, amíg a szíve meg nem repedt.

Az orvosok másnap reggel kijelentették, hogy kegyetlenebb gyilkosságot az utóbbi években még nem követtek el, mint ez volt.

Miután Stirbu elvágta az öregasszony nyál, felforgatta az egész házat, azonban csak egy pár ékszer és vagy 4000 lej kész-

Közelharc a csendőrökkel, amelyben a gyilkos társát lelőtték

A két gyilkosnak sikerült megmenekülni a rendőrség elől. Hosszu hónapokon keresztül bujkáltak, mert a rendőrség már másnap rájött arra, hogy a szörnyű gyilkosság tettesei nem mások, mint Petre Dávid, alias Stirbu és Tocaciuc.

A két gyilkost egészen Bucovinaig üldözték a csendőrök, ahol egy éjjel véres közelharcban a csendőrök Tocaciucot leterítették, Stirbut pedig elfogták.

A helyszíni szemlén Stirbu bevallotta, hogy ő gyilkolta meg az öregasszonyt majd a tegnapi esküdszéki tárgyaláson azt mondtotta, hogy ő csak segédkezett mert meggyilkolni végeredményben társa gyilkolta meg Rachelát. Azt is elmondta Stirbu, hogy látta ő ugyan azt a rongyos koffert, ami a vénasszony ágyaszélén volt, de nem jöttek

rá, hogy abban olyan sok pénz legyen és ezért nem is keresték ott. Így kerülték el a milliókat, melyért pedig egy ember életét elvették.

Az ügyészség még vád alá helyezte a ház tulajdonosát, egy Schmeiter nevű kormáróst is, akit bűnrészességgel vádoltak meg. Azonban a tárgyalás folyamán kiderült az ártatlansága, valamint azoknak is, akik mint orgazdák vagy bűnrészesek szintén a vádlottak padján ültek.

Az esküdszék végül is csak Petre Dávidot találták bűnösnek és a marasztaló verdikt alapján a bíróság

az öregasszony gyilkosát 10 évi kényszermunkára ítélte.

Az ítéletben a gyilkos megnyugodott és így az azonnal jogerőre emelkedett.

Tur dai hírek

Turda, július 14.

Turda fürdőváros. Az egészségügyi miniszterium 18843-934-31. V. számú határozata értelmében, mely a Monitoru Oficial 1934 jun. 30-iki 148-bis számában lett közzéve, elismertetik Turda város fürdőhely jellege az előírt összes idevonatkozó jogokkal és kötelezettségekkel.

Felmentő ítélet a cornesti és borevi rombolások ügyében. Megírta annakidején az "E. M." hogy a cornesti rombolások bűnügyének főtárgyalásán a turdai törvényszék valamennyi megjelent vádlottat felmentette a vád és annak következményei alól. A főtárgyaláson meg nem jelent kilenc vádlott felett f. hó 9-én ítélezett a turdai törvényszék. Ezuttal ismételtelen nem jelent meg három vádlott. A jelenlevő 6 vádlottat szintén felmentette a törvényszék, míg az elmaradt három vádlott bűnügyének letárgyalására újabb határnapot tűzött ki.

Tűzriadalom Turdán. F. hó 11-12-re virradólag óriási tűzriadalom volt Turdán: félrevert harangok, bugó szirénák és a tűzoltók futása zajára ébredt fel álmából a lakosság. Éjjeli 1 óra körül eddig még ismeretlen okokból kigyulladt a híres turdai "cigánybáró" Márkus Viktor téglagyárának szárító helyisége. A nagykiterjedésű faépület porig égett. A kivonult tűzoltóság lokalizálta a tüzet s így a jelentős káron kívül nagyobb bajok nem történtek. Turdán mindenki ismeri a hajdan többszörös milliomos cigánybárót, aki Amerikában sok szerencsével nehéz milliókat szerzett, majd hazajött s itt üzleti vállalkozásokba fektette millióit. A szerencse azonban idehaza hűtlen lett a báróhoz, s egyik vesztesség a másik után érte. Állítólag a leégett gyárhelyiség is más tulajdonos lett időközben. Jellemző a cigánybáró mentalitására a következő beszélgetés, melynek a cikk írója fültanuja

volt. A még mindig szenzáció erejével ható "Goro" ügyről folyik a diskurzus. Arról van szó, hogy volt-e valamilyen oka a tragikus módon elhunyt főmérnöknek arra, hogy eldobja magát az életét. A kérdés feltevője szerint volt, mert hiszen előre látható volt, hogy a vizsgálat befejezése után Goro egész vagyonát elkobozták volna s állásából is menesztik s így még a megélhetése sem látszott biztosítottnak.

— Még mindig maradt volna egy nagy vagyona — mondja a báró — az élete, a melyet vagyonnal nem is lehet felmérni. — Látja, nekem is volt 17 millióm s ma meg a mindennapi előteremtése is bizony sokszor gondot okoz, de azért még csak el sem csüggedek. Volt — nincs de még lehet.

Ebből sokan tanulhatnak.

— Megölte magát egy 70 éves cipész Turdán. F. hó 9-én tragikus módon vetett véget életének egy helybéli cipész-mester. A vágóhid környéki emberek arra lettek figyelmesek, hogy egy öregebb ember kapaszkodik az "Aranyos" tulsó partján, amely egy a víz által álmossott heggyoldal. Egy pár perc múlva egy hatalmas csobbanás hallatszott s mire a helyszínre szaladtak, az öreg már nem volt sehol. Később az üveggyári kolóniánál sikerült kifogni az öngyilkos hulláját. A kiszállott hatóságok közegek megállapították, hogy az öngyilkos Balogh András 70 éves turdai cipész. A halott zsebében találtak 130 lejt és egy szuszter kést. Tettének oka állítólag életuntság és betegség. Hozzá tartozói nincsenek.

Ügyes lapárusokat jó keresettel úgy helyben, mint Erdély minden nagyobb városában felveszünk az Erdélyi Magyarországi agitálásához. Jelentkezni lehet a megbízottaknál és a kiadónál.

APROHIRDETÉSEK

Velencei körzetre bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellékjövedelemmel megbízható, lehetőleg már gyakorlott lapkihordót felvesz a Friss Ujság. Jelentkezni a kiadónál, Piata Mihai Viteazul (v. Nagy-piac-tér) 4. szám.

Zsákszőnyeghez angol fonál kg. 300 lei

ORIENT szövőiskola, Schulhof Emilnéél

Oradea, Str. Ep. Ciorogariu 14.

Legjobb kivitelű perzsaszőnyegek készítése, javítása, tanítása.

Kártyából mutat, jövőt, jósol, tanácsot ad, Str. Pasielor (v. Madár-uca) 7. 1582

Fényképész segédet keresek, aki a fényképészet minden ágában és a nagyítás terén önállóan dolgozik. Arcképet, fizetési igény megjelölését, bizonyítvány másolatot kerek. Kántor műterem, Tg.-Mures. 1652

Molnár segédet keresek. Cim: Szücsné vizimalom, Toti. 1613

JEGY-GYÜRÜK

legnagyobb választékban, legolcsóbban csakis

Kerfész-néél Strada Nicolae Iorga 9. Zöldfa passageal szemben Aranyat legmagasabb árrban veszek.

Kádársegéd, fiatal akkordmunkára felkész azonnali belépésre Kovács, Tileagd

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA